

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Кафедра теорії, технологій і методик дошкільної освіти

**Дошкільна освіта в сучасному освітньому
просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації**

*Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної
конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)*

Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації

Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)

Організаційний комітет:

- Танько Т.П. - голова оргкомітету, декан факультету дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Тарарак Н.Г. - завідувач кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Дорожко І.І. - завідувач кафедри психологічної та педагогічної антропології, доктор філософських наук, професор;
- Доценко С.О. - завідувач кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, доктор педагогічних наук, професор;
- Малихіна О.Є. - доцент кафедри психологічної та педагогічної антропології, кандидат психологічних наук;
- Шевченко Н.О. - відповідальний секретар оргкомітету, доцент кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти.

Д 71 Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації: Матеріали VIII наук.-практ. конф., 21 квітня 2023 р., Харків / Харк. нац. пед. ун-т; за заг. ред. Т. Танько (електронне видання). Харків: ХНПУ, 2023. 100 с.

Затверджено

**редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол № 5 від 17.05.2023 р.)**

Збірка містить матеріали викладачів і здобувачів вищої освіти, які подано до участі у VIII науково-практичній конференції 21 квітня 2023 р. Матеріали рекомендовано до друку: редакційно-видавничою радою (протокол № 5 від 17.05.2023 р.) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

ЗМІСТ

Атаманчук Н. М. ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: РЕСУРС КАЗКО-ТЕХНІКИ.....	6
Балюк О. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	8
Безрукава Г. О. ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	10
Берестова А. А. ІГРИ-ДРАМАТИЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	12
Вишневська О. О. ФОРМИ І МЕТОДИ СПІВПРАЦІ ЗДО З СІМ'ЯМИ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	14
Гонтар А. В. ВИКОРИСТАННЯ КАЗОК ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА.....	16
Григоренко В. Л. ВПЛИВ ЦІННОСТЕЙ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ГУМАНІЗМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
Грищук О. О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	20
Давидова М. О. ВПРОВАДЖЕННЯ АРТПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНІК У ПРОЦЕС СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ	22
Дорожко І. І., Малихіна О. Є. РОЛЬ ВИХОВАТЕЛЯ ЯК ФАСИЛІТАТОРА ДИТЯЧОГО РОЗВИТКУ	24
Ізмайлова Г. Г. ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ІГОР У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	26
Ісаєва І. С. ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ.....	32
Клюєва Н. В. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	34
Кобякова К. С. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	36
Коструб Є. А. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЧИТАЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	38
Ларіна І. О. УМОВИ ТВОРЧОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗДО	40

Липська А. В. ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МАЛЮВАННЯ У РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	42
Макобрей Є. А. ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	44
Макобрей Є. А. ЗДІБНОСТІ ДИТИНИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ЇЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ	46
Максимова О. Р. ШЛЯХИ ЗБАГАЧЕННЯ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ.	48
Малихіна О. Є., Туріщева Л. В. ВПЛИВ ГРИ НА ЕМОЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКА	50
Мамєдова О. В. МЕТОД «СТОРИТЕЛІНГ» У ФОРМУВАННІ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ ДОШКІЛЬНИКАМИ	52
Мануйлова Д. А. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІЧНИХ ІГОР ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СПАДЩИНІ ВИДАТНИХ ПЕДАГОГІВ	54
Матюшина О. М. ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР	56
Палій С. О. ІННОВАЦІЙНІ ПРИЙОМИ І МЕТОДИ В ЕКОЛОГІЧНОМУ ВИХОВАННІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	58
Партала С. П. ЗНАЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ УЯВИ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	60
Пашенко В. Ю. РОЗВИТОК ХУДОЖНЬО-ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МАЛЮВАННЯ ГРАФІЧНИМИ МАТЕРІАЛАМИ	62
Перцева Н. В. ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ЧИТАННЯ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	64
Піканова О. С. ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ І БАТЬКІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ	68
Полікарпова О. В. РУХЛИВА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	70
Ритік В. О. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	72

Рудічева Н. К. СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ АКСІОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	74
Руднік О. О. ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ЛОГІЧНИХ ІГОР	76
Ручка А. Ю. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ПРІОРИТЕТ РОЗВИТКУ ДИТИНИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОЗИЦІЙ БАЗОВОГО КОМПОНЕНТУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	78
Скрипкіна Є. Г. МЕТОД СУДЗУКИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	80
Тітова Я. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ІНЖЕНЕРНОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБОМ МИСТЕЦТВА	82
Тіщенко Ю. Б. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	84
Ходикіна Ю. Ю. РОЗВИТОК ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	86
Холтобіна О. У., Лебедева В. В. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	88
Черняк Г.І. ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	90
Чжан Ітін ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	92
Шумейко Р. І. ФОРМУВАННЯ УСВІДОМЛЕНОГО СТАВЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ДО ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	94
Юріна К. О. ЕФЕКТИВНІ ШЛЯХИ НАВЧАННЯ ПЕРЕКАЗУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	96

Черняк Г. І.,

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти

факультету дошкільної освіти,

Науковий керівник - Ларіна І. О.,

кандидат педагогічних наук, доцент,

Харківський національний педагогічний

університет імені Г. С. Сковороди

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Відповідно до вимог сучасної дошкільної освіти, валеологічні засади розглядаються як необхідний компонент формування життєвої компетентності дитини-дошкільника стосовно власного здоров'я, способів його підтримки й налагодження емоційно та психологічно комфортних стосунків з оточуючими та спрямовано на довголіття людини.

Знання оздоровчого спрямування, які пропонуються дітям, недостатньо повно відображають вимоги Базового компонента дошкільної освіти стосовно формування основ здорової особистості. Лише деякі діти дошкільного мають належний обсяг знань і уявлень з питань оздоровлення, намагаються усвідомити сутність оздоровчих видів діяльності, їх цікавлять відомості про себе, свій організм. У більшості дітей інтерес до проблеми власного здоров'я розвинутий на недостатньому рівні. У багатьох ЗДО не розроблена чітка система роботи з цього напрямку. В освітній роботі вихователі обмежуються наданням дітям знань щодо фізичної сфери здоров'я, водночас не зосереджуються на розкритті шляхів формування психічного і соціального здоров'я. Також невирішеною залишається проблема співпраці закладу освіти та батьків з даного питання.

У ході формування в дітей дошкільного віку потреби у здоровому способі життя треба враховувати наступні чинники: обсяг навчального навантаження, його відповідність віковим та індивідуальним можливостям дошкільнят;

розподіл навантаження по днях, тижнях, у навчальному році; організаційні та педагогічні умови проведення навчальних занять, щільність чергування видів навчальної діяльності, проведення фізхвилинок, релаксаційних пауз, вправ для збереження зору тощо; обсяг фізичного навантаження – денне, на тиждень, на місяць (на заняттях фізичної культури та інших заняттях); залученість батьків у діяльність ЗДО тощо.

Процес формування здоров'язбережувальної компетентності дошкільників залежить від психолого-педагогічних умов, з них: забезпеченість психологічного клімату у групах, наявність в освітньому процесі емоційних релаксаційних пауз; застосування позитивного стилю педагогічного спілкування вихователя з дітьми. На процес здоров'язбереження дитини впливають також психологічні особливості вихователя, емоційні прояви його характеру; стан його здоров'я та спосіб життя, наявність у вихователя власних проблем, його спроможність до психоемоційного переключення, а, головне, професійна підготовленість вихователя до реалізації здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі ЗДО.

Отже, схарактеризовані чинники – це сфера діяльності педагогів, це ті напрями, працюючи над якими, можна й потрібно змінити на краще тенденцію до зниження рівня здоров'я покоління, що підростає, перетворити традиційну систему освіти на «здоров'язбережувальну».

Список використаних джерел

1. Пиріг Л. Медицина як інтегральна складова культури українського народу. Українознавство: стан, проблеми, перспективи розвитку. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2013. С. 54-56.
2. Яковенко І. П. Подорож у країну здоров'я (аналіз валеологічної програми Л. А. Блудової). *Розкажіть онуку*. 2021. №7. С. 7.